

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูเพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 11
ผู้วิจัย	ฐปณีย์ นารี
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา คัมภีรปกรณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.หาญชัย อัมภามผล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์
ปริญญา	ค.ด. (การบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำครูเพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 2) สร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู เพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและ 3) ประเมินรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูเพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นการวิจัยและพัฒนา แบ่งเป็น 3 ระยะ ประกอบด้วย ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำครูและยกยกร่างรูปแบบการพัฒนา ระยะที่ 2 การตรวจสอบและปรับปรุงรูปแบบการพัฒนา ระยะที่ 3 การประเมินรูปแบบโดยการทดลองใช้ เป็นการนำเอารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูเพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ผ่านการตรวจสอบไปทดลองใช้และประเมินรูปแบบการพัฒนา กลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 จำนวน 40 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง จากโรงเรียนกุดบากพัฒนาศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเป็นแบบประเมินภาวะผู้นำครูเพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยประเมิน 3 ระดับ คือ ก่อนทดลองรูปแบบ ระหว่างการทดลอง และหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำครูเพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความเป็นครูมืออาชีพ 2) ความเป็นผู้นำทางวิชาการ 3) การพัฒนาตนเองและเพื่อนร่วมงาน และ 4) การเป็นแบบอย่างที่ดี

2. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู เพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 มีองค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1) หลักการ ประกอบด้วย หลักการบูรณาการ และหลักการการถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำครูให้มีความเป็นครูมืออาชีพ ความเป็นผู้นำทางวิชาการ การพัฒนาตนเองและเพื่อนร่วมงานและการเป็นแบบอย่างที่ดี 3) เนื้อหา ประกอบด้วย ความเป็นครูมืออาชีพ ความเป็นผู้นำทางวิชาการ การพัฒนาตนเองและเพื่อนร่วมงาน และการเป็นแบบอย่างที่ดี 4) กระบวนการของรูปแบบ ประกอบด้วย การศึกษาดูงาน การอบรมเชิงปฏิบัติการและการฝึกปฏิบัติจริง 5) การวัดและประเมินผล แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะก่อนการพัฒนา ระยะระหว่างการพัฒนา และระยะสิ้นสุดการพัฒนา

3. รูปแบบและคู่มือรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครู เพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลอง พบว่าพฤติกรรมด้านภาวะผู้นำครูเพื่อดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการปฏิบัติหลังสิ้นสุดการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด และพฤติกรรมด้านภาวะผู้นำครู ระยะสิ้นสุดการพัฒนามีระดับภาวะผู้นำสูงกว่าระยะก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำครู รูปแบบการพัฒนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

TITLE A Model for Developing Teacher Leadership in Practicing the Principles of Sufficiency Economy Philosophy in Secondary Schools under the Regional Education Office No. 11

AUTHOR Thapanee Naree

ADVISORS Assoc. Prof. Dr. Preecha Kampirapakorn
Assoc. Prof. Dr. Hanchai Umpapol
Asst. Prof. Dr. Watana Suwannatrai

DEGREE M.Ed. (Educational Administration and Leadership)

INSTITUTION Sakon Nakhon Rajabhat University

YEAR 2018

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) examine components of teacher leadership in practicing the principles of sufficiency economy philosophy in secondary schools under the Regional Education Office No. 11; 2) construct and develop a model for teacher leadership development in practicing the principles of sufficiency economy philosophy; and 3) validate the developed model. The research employed the Research and Development approach (R&D) comprising three phases: Phase I started with an investigation of teacher leadership components and drafting a development model; Phase II was related to model validity and refinement; and Phase III was related to model implementation and evaluation. The samples, obtained through a purposive sampling technique, were 40 teachers from Kutbakphattanasuksa School, a secondary school, under the Regional Education Office No. 11. The research instrument was a 5-scale evaluation form concerning teacher leadership in practicing the principles of sufficiency economy philosophy, which was administered in three stages: pre, implementation, and post-implementation. The statistics used in analyzing the data were percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The findings were as follows:

1. Teacher leadership in practicing the principles of sufficiency Economy philosophy in secondary schools under the Regional Education Office No. 11 involved four components: 1) Professional Teacher, 2) Instructional leadership, 3) Self-development and colleague development, and 4) Being a role model.

2. A model for teacher leadership development in practicing the principles of sufficiency economy philosophy in secondary schools under the Regional Education Office No. 11 comprised 1) principles including integration principles and principles of lesson learned based on the principles of sufficiency economy philosophy; 2) objectives for developing teacher leadership to improve professional teacher, instructional leaders, self-development and colleague development, and being a role model; 3) contents including professional teacher, instructional leaders, self-development and colleague development, and being a role model; and 4) model procedures including a field trip study, a workshop and a training in actual practice setting, and 5) measurement and evaluation involving three phases: pre-implementation, implementation and post-implementation phase.

3. The developed model and handbooks were assessed and reached the highest level. After the model implementation, teachers performed their teacher leadership in practicing the principles of sufficiency economy philosophy at the highest level. In addition, a level of teacher leadership at the post-implementation phase was higher than that of the pre-implementation phase at the statistical significance level of .01.

Keywords : Teacher Leadership, Development Model,
Principles of Sufficiency Economy Philosophy